

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Diagnoza potrzeb osób niesamodzielnych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Diagnosis of the needs of dependent people
Kierunek studiów	nauki o rodzinie
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	nauki teologiczne/nauki socjologiczne
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Witold Janocha, prof. KUL
---	---------------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
ćwiczenia	15	IV	2

Wymagania wstępne	W1 - Zagadnienia wstępne z zakresu andragogiki.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - przekazanie wiedzy z zakresu podstawowych pojęć związanych z niesamodzielnnością (definicje niesamodzielnności, typy niesamodzielnności, modele opieki nad osobami niesamodzielnymi, standaryzacja usług asystenckich i opiekuńczych wobec osób niesamodzielnych).
C2 – zapoznanie studentów z podstawami prawnymi i zasadami funkcjonowania instytucji wspierających osoby niesamodzielne.
C3 – zapoznanie studentów z metodyką pracy z osobami niesamodzielnymi, nabycie przez studentów umiejętności projektowania działań diagnostycznych i pomocowych na rzecz osób niesamodzielnych.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna metody diagnostyczne oraz techniki pracy z osobami niesamodzielnymi.	K_W02
W_02	Student zna podstawy prawne i zasady funkcjonowania świeckich i kościelnych instytucji wspierających osoby trwale i czasowo niesamodzielne.	K_W04

W_03	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu wsparcia osób niesamodzielnych (definicje niesamodzielności, typy niesamodzielności, modele opieki nad osobami niesamodzielnymi, psychologiczne i społeczne aspekty starzenia się, umierania i choroby).	K_W06 K_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi umiejętnie dobierać metody i techniki pracy w sytuacji stwierdzenia niesamodzielności klienta. potrafi diagnozować jego potrzeby.	K_U01 K_U02 K_U03 K_U05
U_02	Student potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii nauk zajmujących wsparciem osób niesamodzielnych.	K_U04
U_03	Student potrafi sporządzić indywidualnie i zespołowo projekt pracy z klientem.	K_U07
U_04	Student potrafi dostrzec możliwości swojego rozwoju zawodowego i naukowego w pracy na rzecz osób niesamodzielnych życiowo.	K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student na podstawie uzyskanych w toku zajęć umiejętności i kompetencji, potrafi inicjować skuteczne działania na rzecz osób niesamodzielnych, ma świadomość ich znaczenia dla tej kategorii klientów.	K_K01 K_K02 K_K03 K_K04
K_02	Student jest gotów do uzasadnienia konieczności przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy na rzecz osób niesamodzielnych życiowo.	K_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Status osób niesamodzielnych w ustawodawstwie. System wsparcia i uprawnienia.
2. Kategorie i typy niesamodzielności. Geneza zjawiska.
3. Koncepcje zdrowia i choroby. Psychologiczne aspekty starzenia się, umierania i choroby.
4. Problematyka cierpienia, straty, żałoby i kryzysu. Postępowanie diagnostyczne.
5. Modele opieki i wsparcia osób niesamodzielnych (hierarchiczny model kompensacyjny, model substytucji, model szczególności, model uzupełnienia, model komplementarności).
6. Opieka senioralna w Polsce i na świecie.
7. Aspekty interpersonalnego funkcjonowania osób niesamodzielnych.
8. Standardy wsparcia w zakresie asystowania osobie niesamodzielnej.
9. Metodyka pracy z osobami niesamodzielnymi (terapia zajęciowa, muzykoterapia, biblioterapia).
10. Metody diagnozowania potrzeb osób niesamodzielnych. Motywowanie do zmiany.
11. Zinstytucjonalizowane świeckie i kościelne formy opieki i wsparcia osób niesamodzielnych.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Kolokwium	Sprawdzone i ocenione kolokwium
W_02	Wykład konwersatoryjny	Kolokwium	Sprawdzone i ocenione kolokwium
W_03	Studium przypadku	Prezentacja	Karta oceny pracy
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Studium przypadku	Prezentacja	Karta oceny pracy
U_02	Studium przypadku	Prezentacja	Karta oceny pracy
U_03	Ćwiczenie praktyczne	Projekt grupowy	Karta oceny pracy w grupie
U_04	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Pogadanka	Obserwacja	Karta oceny pracy
K_02	Rozmowa kontrolowana	Obserwacja	Karta oceny pracy

VI. Kryteria oceny, wagi**Efekty uczenia się - wiedza**

Ocena niedostateczna - student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat podstawowych dla przedmiotu zajęć pojęć (definicje niesamodzielnosci, typy niesamodzielnosci, modele opieki nad osobami niesamodzielnymi, standaryzacja uslug asystenckich i opiekuńczych wobec osób niesamodzielnymi). Nie zna metod i technik pracy z ta grupą klientów.

Ocena dostateczna - student ma fragmentaryczną wiedzę na temat typów niesamodzielnosci, modeli opieki nad osobami niesamodzielnymi życiowo, standardów pracy.

Ocena dobra - student zna większość terminów z zakresu wsparcia osób niesamodzielnymi życiowo, posiada znajomość metod i technik pracy z osobami niesamodzielnymi.

Ocena bardzo dobra - student posiada ugruntowaną wiedzę na temat osób niesamodzielnymi, obejmującą genezę problemu, kryteria diagnostyczne oraz główne kierunki działań pomocowych. Student zna podstawy prawne i zasady funkcjonowania instytucji wspierających osoby niesamodzielnymi.

Efekty uczenia się – umiejętności

Ocena niedostateczna - student nie potrafi wykorzystać podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu wsparcia osób niesamodzielnymi w celu analizowania i interpretowania problemów tej grupy klientów w poradnictwie.

Ocena dostateczna - student potrafi częściowo odwołać się do podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu inicjowania pomocy osobom niesamodzielnymi, potrafi posługiwać się wybranymi metodami i technikami pracy z tą grupą osób.

Ocena dobra - student potrafi odwołać się do wiedzy teoretycznej z zakresu pomocy osobom niesamodzielnymi życiowo i wykorzystać ją w praktycznym działaniu na rzecz tej grupy osób.

Ocena bardzo dobra - student potrafi odwołać się do wiedzy teoretycznej z teoretycznej z zakresu wsparcia osób niesamodzielných i wykorzystać ją w kompletnych działaniach pomocowych na rzecz osób niesamodzielných.

Efekty uczenia się – kompetencje społeczne

Ocena niedostateczna - student nie potrafi inicjować działań na rzecz osób niesamodzielných, nie ma świadomość ich znaczenia.

Ocena dostateczna - student rozumie potrzebę przygotowania się do pracy na rzecz osób niesamodzielných, ale nie umie skutecznie działać.

Ocena dobra - student rozumie potrzebę przygotowania się do swojej pracy i umie podejmować skuteczne działania na rzecz wszystkich kategorii osób niesamodzielných.

Ocena bardzo dobra - Student rozumie potrzebę przygotowania się do swojej pracy i umie skutecznie działać, poszerza swoją wiedzę i warsztat naukowy. Działa w sposób zgodny z zasadami etyki pracy.

Dodatkowe kryteria oceny:

1. Kolokwium – praca pisemna.
2. Przygotowanie projektu zajęć dla wybranej kategorii osób niesamodzielných.

Kryteria oceny dla kolokwium

Na ocenę dostateczną - uzyskanie od 60% - 65% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z kolokwium.

Na ocenę dostateczna plus - uzyskanie od 66%- 75% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z kolokwium.

Na ocenę dobrą - uzyskanie od 76% -85% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z kolokwium.

Na ocenę dobrą plus - Uzyskanie od 86% - 95% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z kolokwium.

Na ocenę bardzo dobrą - Uzyskanie od 96% - 100% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z kolokwium.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	45

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<p>Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (strony wybrane).</p> <p>Augustyn M., <i>Opieka długoterminowa w Polsce. Opis, diagnoza, rekomendacje</i>, Warszawa 2010, s. http://rszarf.ips.uw.edu.pl/kierunki/ODzielona.pdf (dostęp 25.05.2020r.).</p> <p>Błądowski P., Szatur-Jaworska B., Szweda-Lewandowska Z., Kubicki P. <i>Raport na temat sytuacji osób starszych w Polsce</i>, Warszawa, grudzień 2012, s. 57-58.</p> <p>Bank Światowy, <i>Stan obecny i przyszłość opieki długoterminowej w starzejącej się Polsce. Uwagi na potrzeby opracowania polityki dotyczącej opieki długoterminowej</i>, Bank Światowy 2015.</p> <p>Maslow A. H., <i>W stronę psychologii istnienia</i>, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2004, s. 30-95, s. 205-221.</p> <p>Ministerstwo Zdrowia, <i>Stan faktyczny i perspektywy rozwoju opieki długoterminowej w Polsce</i>, Warszawa 2012.</p> <p>Mossakowska M, Więcek A, Błądowski P., <i>Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce</i>, Termedia Wydawnictwa Medyczne, Poznań 2012.</p> <p>WHO, <i>Active Ageing. A Policy Framework</i>, Madryt 2002, s. 13.</p> <p>WHO, <i>Światowy raport o niepełnosprawności – podsumowanie</i>, „Niepełnosprawność – zagadnienia, problemy, rozwiązania” 6(2013), nr 1., s. 9.</p> <p><i>Założenia do ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym (UPN)</i>. Wersja po zmianach – styczeń 2012.</p>
Literatura uzupełniająca
<p>Cantor H.M., <i>Life Space and the Social Support System of the Inner City Elderly of New York</i>. „The Gerontologist” 1975.</p> <p>Cantor H.M., <i>Strain Among Caregivers: A Study of Experience in the United States</i>. „The Gerontologist” 1983, 23.</p> <p>Rosset E., <i>Ludzie starzy. Studium demograficzne</i>, Warszawa 1967.</p> <p>Szukalski P., <i>Proces starzenia się społeczeństw Europy: spojrzenie perspektywiczne</i>, „Gerontologia Polska” 12(2004) nr 3, s. 51–55.</p>